

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 42/2018-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna 5. decembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Andrejom Opetom, LL.M., Hroznová 2318, Trenčín, za účasti [REDACTED], a [REDACTED], pre neústavnosť a nezákonnosť volieb primátora mesta Nemšová konaných 10. novembra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] prijíma na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. novembra 2018 podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) doručená volebná sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Andrejom Opetom, LL.M., za účasti [REDACTED] (ďalej len „odporca 1“) a [REDACTED] (ďalej len „odporca 2“) pre nezákonnosť a neústavnosť volieb primátora mesta Nemšová (ďalej len „voľby primátora“) konaných 10. novembra 2018.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že kandidoval na funkciu primátora mesta Nemšová vo voľbách do orgánov samosprávy obce za politickú stranu Slovenská národná strana. [REDACTED], proti ktorému táto sťažnosť smeruje, tiež kandidoval na funkciu primátora mesta Nemšová ako nezávislý kandidát a podľa výsledku volieb bol zvolený za primátora. Druhým odporcom, proti ktorému táto sťažnosť smeruje, je [REDACTED], ktorý podľa názoru sťažovateľa nemal právo kandidovať vo voľbách primátora.

Z vyhlásených výsledkov volieb vyplýva, že sťažovateľ získal v meste Nemšová 1 141 platných hlasov z celkového počtu odovzdaných platných hlasov voličov 2 835, teda 40,24 %. Zo zápisnice mestskej volebnej komisie vyplýva, že najviac hlasov, a to 1 143 hlasov, teda 40,31 %, získal kandidát [REDACTED]. Rozdiel vo volebnom výsledku medzi uvedenými kandidátmi na primátora tak predstavuje len 2 hlasy. Sťažovateľ skonštatoval, že je aktívne legitimovaný na podanie tejto sťažnosti, keďže získal najmenej 10 % hlasov voličov.

Sťažovateľ ďalej uviedol, že v meste Nemšová boli pre voľby do orgánov samosprávy obcí vytvorené 4 volebné obvody a 6 volebných okrskov. Sťažovateľ napáda voľby primátora na celom území mesta Nemšová, teda vo všetkých volebných obvodoch. Z dôvodu právnej istoty sťažovateľ uviedol, že ak v zmysle § 166 ods. 4 zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších prepisov (ďalej len „zákon o voľbách“) sa pre účely voľby primátora vytvára jeden jednomandátový volebný obvod, sťažovateľ napáda voľby primátora v celom tomto obvode.

Sťažovateľ poukázal na § 6 zákona o voľbách upravujúci prekážky práva byť volený, medzi ktoré patrí:

- a) výkon trestu odňatia slobody,
- b) právoplatné odsúdenie za úmyselný trestný čin, ak odsúdenie nebolo zahladené,
- c) pozbavenie spôsobilosti na právne úkony.

V danej súvislosti sťažovateľ uviedol, že sa dozvedel, že rozsudkom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 2 T 32/2018 z 26. apríla 2018 bola podľa § 334 ods. 4 Trestného poriadku schválená dohoda o vine a treste uzatvorená medzi prokurátorom Okresnej prokuratúry Trenčín a obvineným, jedným z kandidátov na primátora mesta Nemšová, [REDACTED]. Podľa tejto dohody o vine a treste odporca 2 uznal vinu a bol odsúdený na peňažný trest vo výške 1 000 eur pre prípad, že by výkon tohto trestu mohol byť úmyselne zmarený, súd mu ustanovil náhradný trest odňatia slobody v trvaní troch mesiacov, a zároveň mu uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu na dobu jedného roka. Rozsudok okresného súdu sp. zn. 2 T 32/2018 nadobudol právoplatnosť 26. apríla 2018. Kandidát na primátora mesta Nemšová – odporca 2 bol teda právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin.

Podľa § 92 ods. 2 Trestného zákona ak ide o odsúdenie na tresty uvedené v § 32 písm. b) až l), k zahladeniu dochádza ich vykonaním. Odporcovi 2 bol uložený peňažný trest vo výške 1 000 € [podľa § 32 písm. d) Trestného zákona], o zaplatení ktorého sťažovateľ nemá vedomosť, a tiež mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu [podľa § 32 písm. g) Trestného zákona] na dobu jedného roka, teda do 26. apríla 2019, teda k jeho vykonaniu nedošlo, a preto nemohlo dôjsť ani k zahladeniu odsúdenia. Napriek uvedenej skutočnosti odporca 2 ku kandidátnej listine priložil vyhlásenie, že súhlasí so svojou kandidatúrou pre voľby primátora, nekandiduje na inej kandidátnej listine a nemá prekážky práva byť volený. Mestská volebná komisia v Nemšovej na základe predložených dokumentov vydala rozhodnutie č. 825-5/3/2018 z 18. septembra 2018, ktorým registrovala odporcu 2 pre voľby primátora s odôvodnením, že po preskúmaní kandidátnej listiny odporcu 2 zistila, že táto je v súlade s volebným zákonom. Z uvedeného podľa názoru sťažovateľa vyplýva, že odporca 2 uviedol pri predložení kandidátnej listiny nepravdivé tvrdenia, a teda existovali a existujú prekážky jeho pasívneho volebného práva.

Sťažovateľ zastáva názor, že popísané porušenie zákona o voľbách dosahuje takú intenzitu, ktorá má za následok nezákonnosť volieb primátora.

Sťažovateľ zdôraznil, že odporca 2 získal vo voľbách primátora 152 hlasov. Z výsledkov volieb vyplýva, že rozdiel medzi zvoleným primátorom – odporcom 1 a sťažovateľom bol iba 2 hlasy. Podľa názoru sťažovateľa je nepochybné, že v prípade nekandidovania odporcu 2 by mohli byť výsledky volieb primátora zásadne odlišné, pretože voliči, ktorí odovzdali svoj hlas odporcovi 2, mohli voliť ktoréhokoľvek iného kandidáta na primátora. Sťažovateľ teda jednoznačne namieta a napáda nielen nezákonnosť a neústavnosť volieb, ale i samotný volebný výsledok, ktorý by bol v prípade dodržania zákona o voľbách zásadne odlišný.

Podľa sťažovateľa uvedeným porušením zákona o voľbách bola ovplyvnená slobodná súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti, a preto je úlohou ústavného súdu dbať na to, aby v dôsledku nedodržania zákonnosti v rámci predvolebného zápasu nedošlo k diskriminácii niektorého z politických subjektov zúčastnených na voľbách, jeho uprednostneniu pred inými či nedodržaniu princípu rovnosti šancí v politickej súťaži predovšetkým vo voľbách, t. j. aby vo voľbách nedošlo v dôsledku nezákonnosti k obmedzeniu slobodnej súťaže politických síl v takej miere, ktorá by mala dopad (vplyv) na samotný výsledok volieb (t. j. v miere, pri ktorej by výsledok volieb už nezodpovedal odrazu skutočnej vôle obyvateľov daného volebného obvodu).

Sťažovateľ je toho názoru, že uvedené skutočnosti nasvedčujú nezákonnosti volieb primátora a táto nezákonnosť je v príčinnej súvislosti s takým porušením práv, ktoré je v konečnom dôsledku porušením volebného práva a jeho princíпов. Sťažovateľ je toho názoru, že celkom jednoznačne bol porušený

- § 6 zákona o voľbách, kedy kandidoval a zúčastnil sa volieb ako kandidát osoba, u ktorej je daná prekážka byť volený, a to odporca 2,
- § 177 ods. 1 zákona o voľbách, a to v dôsledku zaregistrovania kandidáta, ktorý nespĺňa podmienky pre registráciu v dôsledku prekážky práva byť volený,
- čl. 30 ods. 4 ústavy,
- čl. 31 ústavy.

Vo vzťahu k sčítavaniu hlasov sťažovateľ namietal, že v okrskovej komisii volebného okrsku č. 2 došlo pri vyhodnocovaní platných hlasovacích lístkov k nesprávnemu vyhodnoteniu platnosti jedného hlasovacieho lístka, na ktorom volič zakrúžkoval sťažovateľa ako kandidáta tak, že zakrúžkovanie zasahuje v spodnej časti meno v poradí ďalšieho kandidáta. Fotka tohto hlasovacieho lístka bola zverejnená na sociálnej sieti Facebook, čo je samo osebe zarážajúce. Tento hlasovací lístok je súčasťou volebnej dokumentácie. Sťažovateľ sa domnieva, že napriek tomu, že rozhodnutie okrskovej volebnej komisie o platnosti či neplatnosti hlasovacieho lístka a obálky je konečné, pretože proti jej rozhodnutiu nie je možné podať riadny opravný prostriedok, takéto rozhodnutie nemôže byť svojvoľné. Sťažovateľ namieta posúdenie neplatnosti predmetného hlasovacieho lístka a tým i sčítanie hlasov majúce vplyv na volebný výsledok, a to najmä s poukazom na veľmi tesný rozdiel v počte hlasov medzi sťažovateľom a zvoleným kandidátom na primátora mesta Nemšová. Sťažovateľ zastáva názor, že uvedený hlasovací lístok mal byť vyhodnotený ako platný. Sťažovateľ uvádza, že nie je vylúčené, že k nesprávnemu posúdeniu platnosti hlasovacích lístkov alebo nesprávnemu sčítaniu hlasovacích lístkov mohlo dôjsť aj v iných prípadoch, a teda najmä s poukazom na tesný rozdiel v získaných hlasoch medzi sťažovateľom a odporcom 1, a preto je podľa sťažovateľa na mieste posúdenie platnosti/neplatnosti hlasovacích lístkov a prepočítanie hlasov pre voľby primátora. Sťažovateľ si týmto dovoľuje požiadať o prepočítanie všetkých hlasov pre voľby primátora a o opätovné posúdenie platnosti/neplatnosti hlasovacích lístkov.

Sťažovateľ je toho názoru, že uvedeným postupom pri voľbách bol porušený

- § 184 ods. 1 zákona o voľbách,
- čl. 30 ods. 1 a 4 ústavy,
- čl. 31 ústavy.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľ žiada, aby ústavný súd prijal sťažnosť na ďalšie konanie a nálezom takto rozhodol:

„Voľby primátora mesta Nemšová konané dňa 10.11.2018 vyhlasuje za neplatné.“

Alternatívne sťažovateľ navrhol, aby v prípade, ak ústavný súd nevyhlási voľby za neplatné a vykonaným dokazovaním zistí, že riadne zvoleným primátorom mesta Nemšová je sťažovateľ, nálezom takto rozhodol:

„Zrušuje rozhodnutie mestskej volebnej komisie mesta Nemšová zapísané v zápisnici mestskej volebnej komisie o výsledku volieb primátora mesta Nemšová konaných dňa 10.11.2018 v časti, v ktorej je za zvoleného primátora mesta Nemšová uvedený

občan SR a za riadne zvoleného primátora mesta Nemšová vyhlasuje

občan SR.“

V podaní doručenom ústavnému súdu 26. novembra 2018 sťažovateľ uviedol, že dopĺňa svoju sťažnosť, a to tak, že si uplatňuje náhradu trov konania v sume 390,51 € s DPH, a v súvislosti s tvrdením, že odsúdenie odporcu 2 nebolo ku dňu konania volieb zahladené, navrhuje, aby si ústavný súd vyžiadal výpis z registra trestov a tiež odpis z registra trestov odporcu 2 a tiež si vyžiadal spis vedený Okresným súdom Trenčín pod sp. zn. 2 T 32/2018.

II.

Podľa čl. 129 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.

Podľa čl. 129 ods. 8 poslednej vety ústavy podrobnosti o postupe ústavného súdu ustanoví zákon.

Ústavný súd sťažnosť podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí, pričom zistil, že právomoc

ústavného súdu konať vo veci je daná v čl. 129 ods. 2 ústavy. Sťažovateľ je aktívne legitimovanou osobou na podanie sťažnosti, v ktorej namieta nezákonnosť volieb primátora ako kandidát, ktorý vo voľbách získal viac ako 10 % platných hlasov voličov v súlade s § 59 ods. 1 zákona o ústavnom súde, a osoby, proti ktorým sťažnosť smeruje, sú pasívne legitimovanými osobami v súlade s § 61 zákona o ústavnom súde. Sťažnosť bola podaná v zákonnej lehote 10-tich dní od oznámenia výsledku volieb v súlade s § 60 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti v súlade s § 20 a § 60 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľom opísaný skutkový stav mohol viesť k porušeniu ústavy a zákona o voľbách a mohol ovplyvniť výsledok volieb primátora.

Keďže ústavný súd nezistil v rámci predbežného prerokovania sťažnosti žiaden dôvod na jej odmietnutie, prijal sťažnosť podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde na ďalšie konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. decembra 2018